

ANALÝZA

11. 4. 2016

Vývoj indexů spotřebitelských cen v 1. čtvrtletí 2016

V 1. čtvrtletí 2016 vzrostly spotřebitelské ceny proti 4. čtvrtletí 2015 o 0,4 %. V meziročním srovnání vzrostly spotřebitelské ceny v 1. čtvrtletí 2016 o 0,5 %, což je o 0,4 procentního bodu více než ve 4. čtvrtletí 2015.

Mezičtvrtletní vývoj spotřebitelských cen v 1. čtvrtletí 2016 ovlivnilo zvýšení cen ve většině oddílů spotřebního koše, z toho nejvíce v oddíle alkoholické nápoje a tabák a v oddíle rekreace a kultura. V oddíle alkoholické nápoje a tabák vzrostly především ceny alkoholických nápojů o 4,6 %. Od ledna 2016 došlo ke zvýšení spotřební daně tabákových výrobků, což se projevilo hlavně v březnu zvýšením cen cigaret meziměsíčně o 1,8 %. V oddíle rekreace a kultura se zvýšily ceny dovolených s komplexními službami o 6,7 % vlivem nastupující zimní sezóny. V oddíle potravin a nealkoholické nápoje vzrostly zejména ceny zeleniny o 7,1 %, ovoce o 0,7 % a nealkoholických nápojů o 1,7 %. Protisměrně, tj. na snižování cen, působil především pokles cen v oddíle odívání a obuv a v oddíle doprava. Ceny oděvů klesly vlivem nižších výprodejových cen v lednu a únoru o 3,9 % a ceny obuvi ze stejného důvodu o 4,7 %. V oddíle doprava pokračoval pokles cen pohonných hmot, které byly v 1. čtvrtletí 2016 nižší než ve 4. čtvrtletí 2015 o 8,6 %. Průměrná meziměsíční změna úhrnného indexu spotřebitelských cen v 1. čtvrtletí 2016 byla 0,2 %, ve 4. čtvrtletí 2015 to bylo -0,2 %.

Indexy spotřebitelských cen (předchozí čtvrtletí = 100)

ODDÍL	2015				2016
	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí	1. čtvrtletí
ÚHRN	100,1	100,6	99,8	99,5	100,4
Potraviny a nealkoholické nápoje	100,8	100,5	98,0	99,1	100,8
Alkoholické nápoje a tabák	103,6	101,4	100,2	99,3	102,5
Odívání a obuv	96,6	104,0	97,3	105,3	96,0
Bydlení, voda, energie, paliva	100,4	100,2	100,1	100,2	100,3
Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	100,5	100,5	99,4	99,7	100,4
Zdraví	90,9	101,5	100,6	99,5	100,7
Doprava	95,6	101,9	100,1	97,7	97,6
Pošty a telekomunikace	100,2	99,6	99,6	99,9	99,9
Rekreace a kultura	101,7	99,9	102,9	97,8	102,2
Vzdělávání	100,2	100,0	100,4	100,7	99,9
Stravování a ubytování	100,4	100,5	100,5	99,9	100,3
Ostatní zboží a služby	100,9	100,2	99,8	100,0	100,5

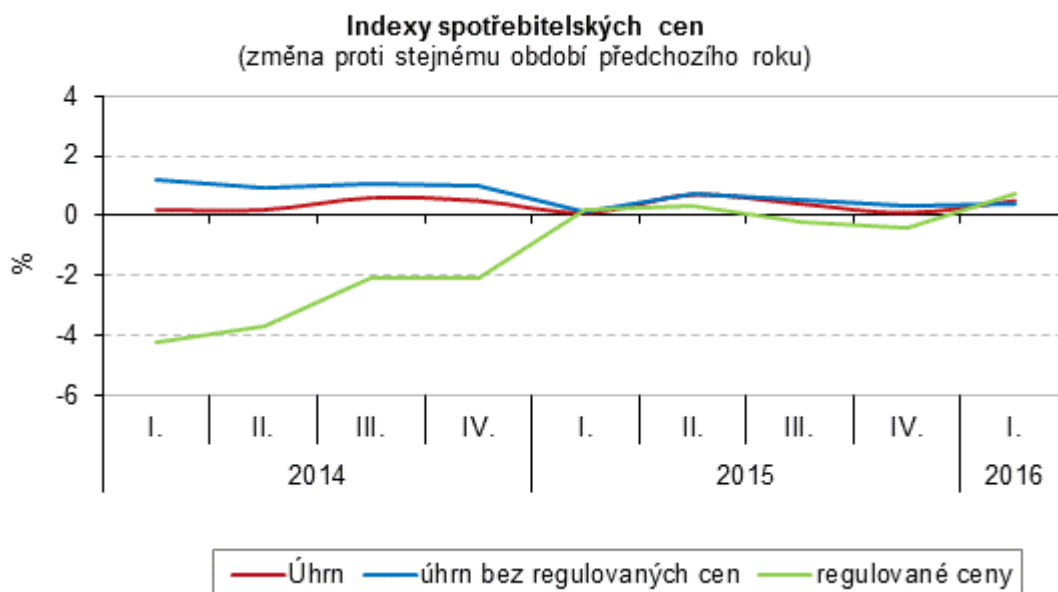
Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v **1. čtvrtletí 2016 proti 1. čtvrtletí 2015** o 0,5 %, tedy o 0,4 procentního bodu více než ve 4. čtvrtletí 2015. Tento vývoj ovlivnilo snížení poklesu cen v oddíle doprava, které bylo způsobeno zmírněním cenového poklesu pohonných hmot. V oddíle zdraví skončil meziroční pokles cen trvajícím od ledna 2014 v důsledku zrušení regulačních poplatků ve zdravotnictví. Zrychlení cenového růstu nastalo v oddíle rekreace a kultura. Naopak zpomalení meziročního růstu cen nastalo v oddílech alkoholické nápoje a tabák, odívání a obuv, ostatní zboží a služby. U dvou váhově nejvýznamnějších oddílů spotřebního koše (bydlení, potraviny a nealkoholické nápoje) byla cenová hladina v 1. čtvrtletí 2016 prakticky stejná jako ve 4. čtvrtletí 2015.

Změny ve vývoji cen v 1. čtvrtletí 2016 se promítly v mírném zrychlení meziročního růstu tržních cen na 0,4 % z 0,3 % ve 4. čtvrtletí 2015. Ceny regulovaných cen přešly z poklesu -0,4 % ve 4. čtvrtletí 2015 v růst o 0,7 % v 1. čtvrtletí 2016.

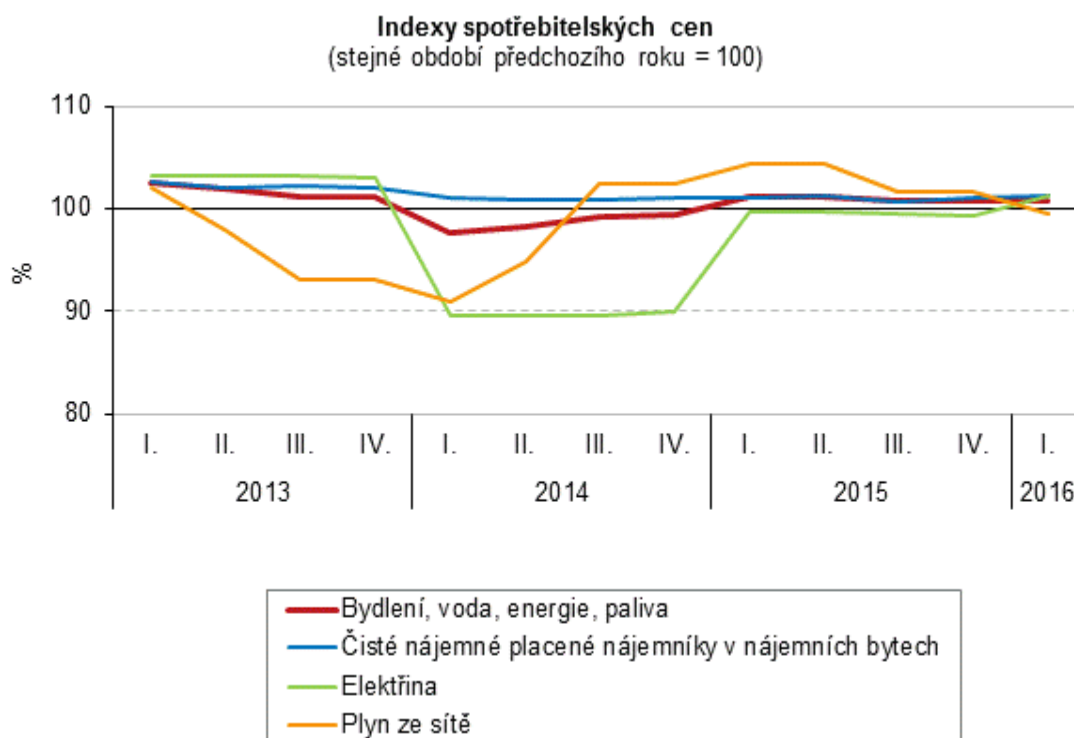

Největší vliv na růst cenové hladiny spotřebitelských cen měly, přestože jejich růst v 1. čtvrtletí 2016 zpomalil, ceny v oddíle **alkoholické nápoje a tabák**, kde ceny tabákových výrobků byly vyšší o 3,8 % (ve 4. čtvrtletí 2015 o 7,3 %) a ceny alkoholických nápojů o 3,2 % (ve 4. čtvrtletí 2015 o 1,6 %). U cigaret přestalo působit v meziročním srovnání zvýšení spotřební daně od prosince 2014, avšak zčásti se projevilo její další zvýšení od ledna 2016.

V oddíle **bydlení** zůstaly ceny v 1. čtvrtletí 2016 na úrovni 4. čtvrtletí 2015 vlivem oboustranných změn meziročního cenového vývoje jednotlivých položek, které se v součtu eliminovaly. Největší změna nastala u cen elektřiny a zemního plynu. Ceny elektřiny přešly z poklesu o -0,6 % ve 4. čtvrtletí 2015 v růst o 1,2 % v 1. čtvrtletí 2016. Cenový pohyb zemního

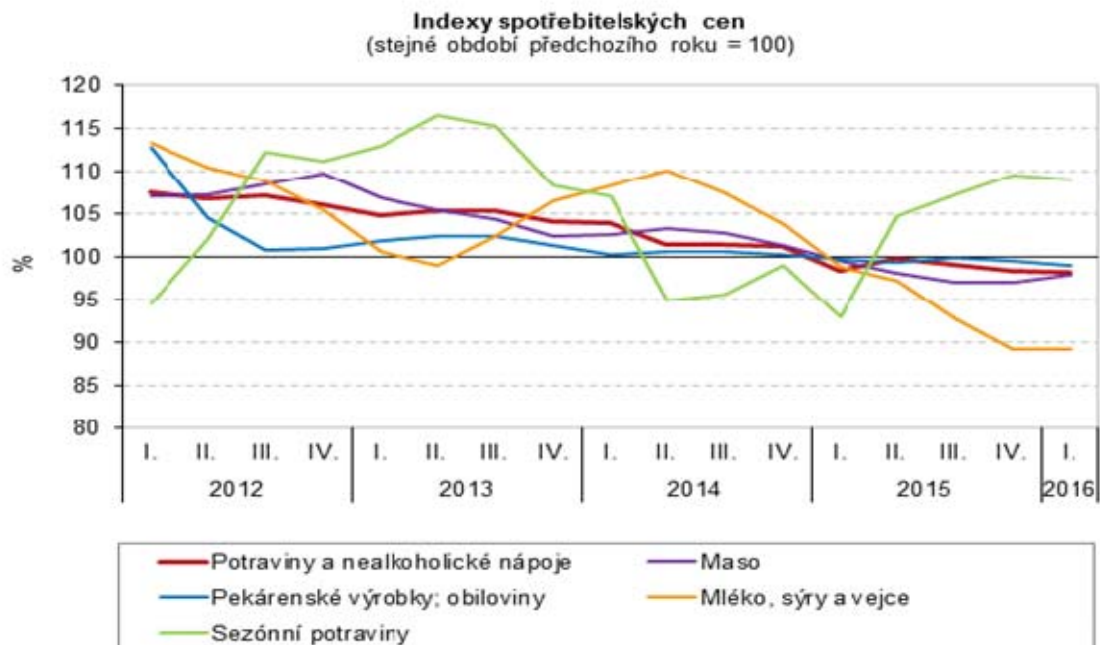
ANALÝZA

plynu byl opačný, tj. přechod z růstu o 1,7 % v pokles o 0,5 %. Ceny čistého nájemného vzrostly o 1,2 %, vodného o 0,5 %, stočného o 3,3 %, tepla o 0,6 %.

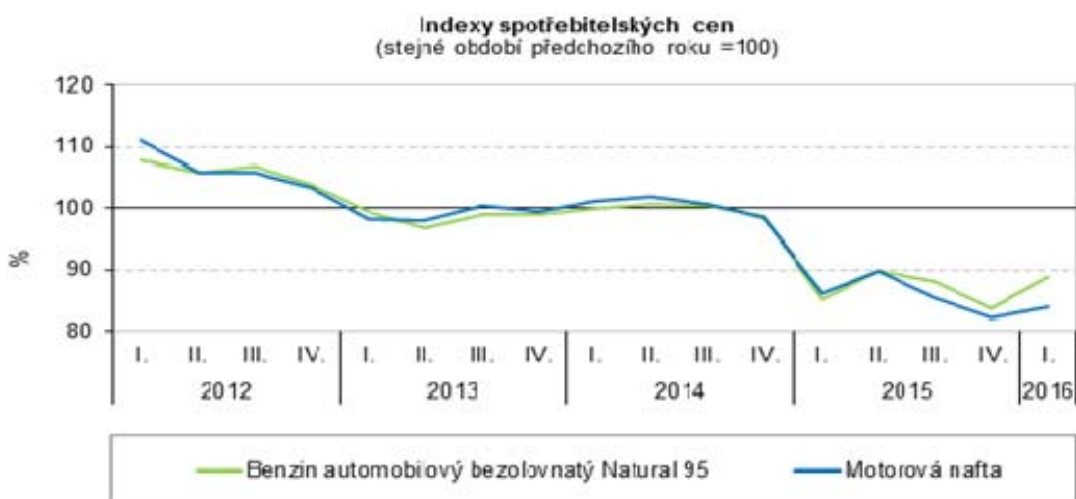

Na snižování cenové hladiny spotřebitelských cen v 1. čtvrtletí 2016 působily nadále ceny v oddíle **potraviny a nealkoholické nápoje**, které klesaly meziročně již ve všech čtvrtletích roku 2015. V 1. čtvrtletí 2016 tento vývoj ovlivnil zejména propad cen ve skupině mléko, sýry, vejce o 10,9 %, z toho ceny mléka klesly o 15,9 %, sýrů o 11,4 %, jogurtů o 9,8 %. U většiny dalších základních potravin s výjimkou ovoce a zeleniny pokračoval v 1. čtvrtletí 2016 meziroční pokles cen. Ceny chleba klesly o 4,4 %, mouky o 19,4 %, masa o 2,1 %, másla o 9,7 %, cukru o 18,4 %. Naopak ceny ovoce vzrostly o 2,8 % a zeleniny o 16,9 %, z toho ceny brambor o 50,1 %.

ANALÝZA

V oddíle **doprava** pokračoval meziroční pokles cen započatý v 1. čtvrtletí 2015. Důvodem byl vývoj cen pohonných hmot, které od prosince 2014 soustavně meziročně klesaly s tím, že jejich pokles dosáhl v listopadu 2015 maxima (-17,6 %). V 1. čtvrtletí 2016 se pokles cen pohonných hmot zmírnil na -12,5 %. V březnu došlo ke zmírnění meziměsíčního poklesu cen pohonných hmot, které se snížily pouze o 0,5 %, přičemž ceny benzínu Natural 95 byly nižší o 0,7 % a ceny motorové nafty o 0,7 % vzrostly.

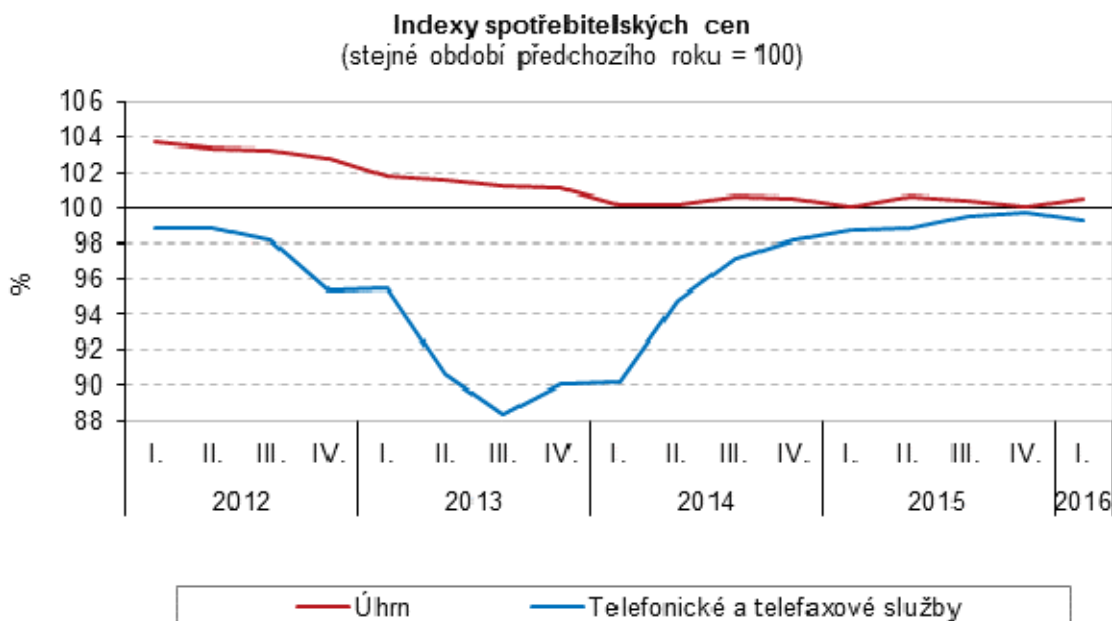

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Dlouhodobý pokles cen pokračoval v oddíle **pošty a telekomunikace**, který se v průběhu roku 2015 zmírnil. Důvodem bylo snižování poklesu cen telefonických a telefaxových služeb započaté v polovině roku 2013. V 1. čtvrtletí 2016 byly tyto ceny nižší o 0,7 %. Ceny poštovních služeb vzrostly o 1,2 %.

V oddíle **odívání a obuv** došlo v 1. čtvrtletí 2016 ke zpomalení meziročního růstu cen v důsledku snížení cen oděvů na 0,9 % z 1,8 % ve 4. čtvrtletí 2015. Naopak růst cen obuvi zrychlil na 7,0 % ze 6,1 % ve 4. čtvrtletí 2015.

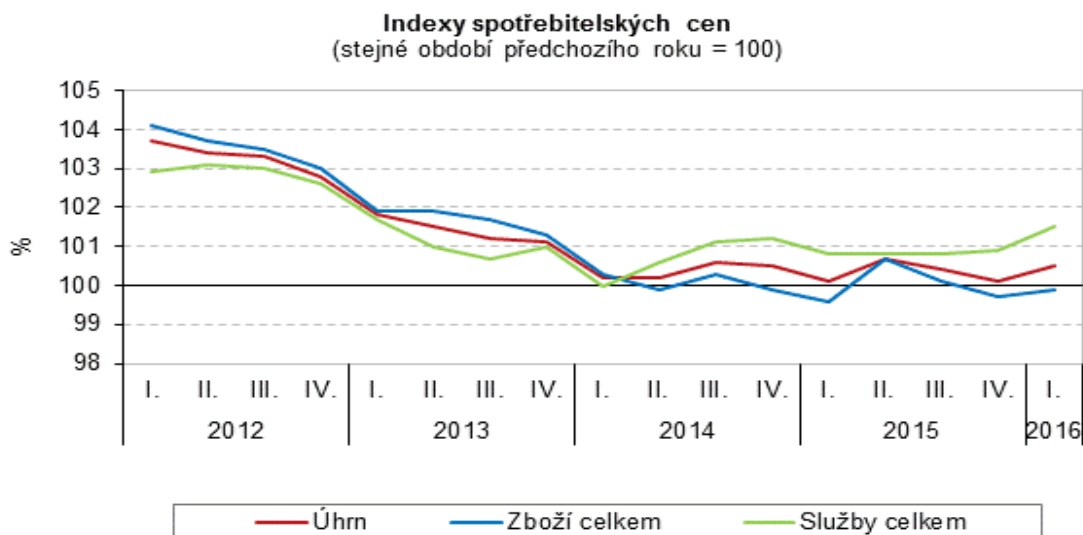
Zpomalení meziročního cenového růstu v oddíle **ostatní zboží a služby** bylo způsobeno poklesem cen drogistického zboží pro osobní hygienu o 1,3 % (ve 4. čtvrtletí 2015 pokles o 0,4 %) a zmírněním růstu cen finančních služeb na 0,9 % (ve 4. čtvrtletí 2015 růst o 2,0 %).

V oddíle **zdraví** skončil v 1. čtvrtletí 2016 meziroční pokles cen způsobený zrušením regulačních poplatků za návštěvu lékaře a výdej léků na recept v lékárně od ledna 2015, což se promítlo zvýšením cen v tomto oddíle o 2,4 %.

V oddíle **rekreace a kultura** způsobilo zrychlení cenového růstu zejména zvýšení cen dovolených s komplexními službami o 7,4 %. Současně se snížil dlouhodobý pokles cen zařízení pro příjem, záznam a reprodukci obrazu a zvuku na -1,0 % (ze -4,6 % ve 4. čtvrtletí 2015).

Výše uvedené pohyby spotřebitelských cen se projeví v poklesu cen **zboží úhrnem** o 0,1 %, zatímco ceny **služeb** vzrostly o 1,5 %.

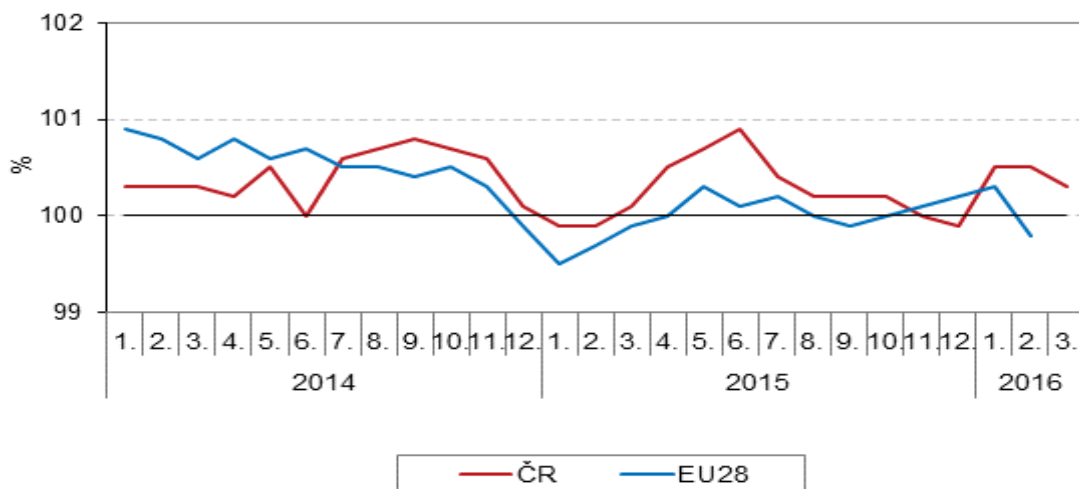
ANALÝZA

Harmonizovaný index spotřebitelských cen v zóně EU28

Meziroční změna harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP) 28 členských zemí EU byla podle údajů Eurostatu v lednu 0,3 % a v únoru -0,2 %. V ČR byly meziroční hodnoty HICP v obou těchto měsících 0,5 %. Podle předběžných výpočtů zpomalil v březnu HICP v ČR meziročně na 0,3 %. Z níže uvedeného grafu je zřejmé, že vývoj inflace byl v ČR i EU obdobný. V první polovině roku 2014 přírůstek HICP v ČR klesal výrazněji než přírůstek HICP EU28. Od poloviny roku 2014 byly hodnoty HICP v ČR (s výjimkou konce roku 2015) vyšší než hodnoty HICP v EU28. V jednotlivých měsících roku 2015 i 2016 zaznamenala řada zemí EU meziroční pokles HICP. V únoru se tento vývoj týkal patnácti zemí s poklesem v rozmezí od -0,1 % do -2,2 %.

Harmonizované indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku = 100)

ANALÝZA
Indexy spotřebitelských cen v 1. čtvrtletí 2016

COICOP	Oddíl	Stálé váhy roku 2014 v ‰	2015				2016			
			stejně období předchozího roku = 100							
			1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí	leden	únor	březen	1. čtvrtletí
0	Úhrn	1000,0	100,1	100,7	100,4	100,1	100,6	100,5	100,3	100,5
	v tom :									
01	potraviny a nealkoholické nápoje	180,6	98,4	99,9	99,1	98,4	98,0	98,4	98,4	98,3
	z toho:									
01.11	pekárenské výrobky; obiloviny	29,1	99,7	99,4	100,0	99,5	98,6	99,2	99,2	99,0
01.12	maso	43,4	99,6	98,2	97,0	97,1	97,9	98,3	97,5	97,9
02	alkoholické nápoje, tabák	93,4	103,4	105,4	105,2	104,7	104,5	103,2	102,9	103,5
03	odívání a obuv	39,2	104,5	103,5	102,6	102,9	102,1	102,6	102,5	102,4
04	bydlení, voda, energie, paliva	251,3	101,1	101,2	100,8	100,9	101,0	100,8	100,8	100,9
	z toho:									
04.111	čisté nájemné placené nájemníky v nájemních bytech	27,2	101,1	101,5	100,7	101,1	101,4	101,0	101,3	101,2
04.511	elektřina	46,9	99,7	99,7	99,6	99,4	101,2	101,2	101,2	101,2
04.521	zemní plyn	27,5	104,5	104,5	101,7	101,7	99,5	99,5	99,5	99,5
05	bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	57,8	99,9	100,2	100,2	100,1	100,0	100,2	100,0	100,1
06	zdraví	23,0	93,4	93,2	92,9	92,4	102,2	102,0	103,0	102,4
07	doprava	100,9	95,1	96,7	96,2	95,3	97,5	97,8	96,4	97,3
	z toho:									
07.221	pohonné hmoty	33,1	85,4	89,8	87,4	83,4	89,0	88,9	84,7	87,5
08	pošty a telekomunikace	30,7	97,9	98,1	99,0	99,4	99,1	99,0	99,1	99,1
09	rekreace a kultura	89,6	100,8	101,0	101,7	102,2	102,7	102,8	102,4	102,6
	z toho:									
09.60	dovolená s komplexními službami	19,8	105,4	105,6	106,6	107,2	106,9	108,3	106,9	107,4
10	vzdělávání	6,2	101,2	101,1	101,1	101,3	101,2	101,1	101,1	101,1
11	stravování a ubytování	58,1	101,7	101,6	101,4	101,3	101,1	101,1	101,3	101,2
12	ostatní zboží a služby	69,2	102,4	102,1	101,2	100,8	100,4	100,2	100,7	100,4

Zpracovali: pracovníci Oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ

Kontaktní osoba:

Ing. Jiří Trexler

Oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ

 E-mail: jiri.trexler@czso.cz

Tel.: 274 054 137

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

 Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz